

Woensdag 18 september 2025 – Aswoensdag

Overweging

In tuinen zie je al weer de crocussen en narcissen bloeien. Merels fluiten weer, eenden in de vijver achter mijn huis zitten elkaar achterna en ruziën om het mooiste vrouwtje. Als je er oog voor hebt, zie je dat sommige bomen en planten al uitkomen. Het wordt weer eerder licht en later donker. De wereld lijkt iets minder grauw, de dag lacht je weer toe

Dwars in die tijd waarin de hele natuur op springen staat van nieuw leven zijn wij hier om te beginnen aan de Veertigdagentijd. Nog geen dag geleden werd Carnaval gevierd, maar vandaag is het over. Beelden van vastentrommeltjes doemen weer op. Alles opsparen. Niet snoepen. Niet uitbundig mogen zijn, strakke gezichten, niet feesten, geen alcohol en we worden nog soberder dan Calvijn. De tegenstelling van dit afgelopen weekend en vandaag kan haast niet groter zijn.

Zo laten we ons vandaag tekenen met as: om te gedenken dat we uit stof geschapen zijn en tot stof zullen wederkeren. We spreken woorden uit van versterving, terwijl om ons heen leven ontluikt. Die twee raken elkaar vandaag eventjes aan. En lijken elkaar tegen te spreken met dit kruisje van as.

Want het is een kruisje dat scherp door de mythe prikt van tevredenheid over jezelf en de wereld. “Gedenk mens dat je stof zijt en tot stof terug zal keren”. Het zijn woorden die een inbreuk lijken te maken op ons bestaan. We leven zo ongelofelijk sterk met het idee dat onze wereld maakbaar is, dat we alles in de hand hebben, dat dit askruisje ons herinnert aan iets wat we eigenlijk niet willen weten: namelijk dat onze wereld niet in onze hand ligt. Dat mensen ziek worden en sterven. Dat rampen en ongelukken kunnen gebeuren. Dat de aarde kan beven en slecht gebouwde huizen mensen kunnen vermorzelen, dat oceanen kunnen overspoelen en hele gebieden verdrinken.

Met het askruisje vallen onze dromen in duigen. Ons najagen naar perfectie lijkt ijdel te zijn. En als we het ideaal niet redden weten we ons geen raad. De wereld draait door: om de spil beter en mooier. YOLO: You Only Live Once.

We maken elkaar gek met nieuwer en sneller en meer. We drijven elkaar op. Alles moeten we maar kunnen doen. We moeten een carrière maken en een gezellige leuke moeder of oma en opa zijn, we moeten naar de ouderraad, sporten en zang. We vragen elkaar: heb je het al gehoord? En ook op oudere leeftijd blijft die druk. Fit blijven, bij blijven, sociale verplichtingen, niet tot last zijn. En je vraagt je soms vertwijfeld af: HOE hou ik alles in hemelsnaam bij? Zonder internet en e-mail, Facebook of Insta kan je als weldenkend mens niet meer leven.

En zelfs in deze kerk, een plek waar je nog mag komen voor rust, gebed en stilte, rinkelt regelmatig een mobiele telefoon. Nog vóór je hebt genoten van het uur van vandaag zit je met je gedachten al weer bij het volgende. Je vergeet te genieten van het moment dat jou wordt aangereikt. Je kijkt naar het verleden, je kijkt naar de toekomst, maar mens, waar ben je nu? Nu, hier, op dit moment? Waar sta je in je leven? Weet je het wel? En zo zang Harry Jekkers een liedje over een vrouw die zichzelf voorbij rent, omdat er zoveel en van alles moet. Omdat er geen keuzes worden gemaakt. Omdat de vrijheid die ze meent te hebben uiteindelijk haarzelf volkomen klem heeft gezeten. Een liedje met de treffende zin:

“Altijd op jacht, gedreven door angst dat ze kansen mist,
vreemd dat ze altijd ergens wil zijn waar ze niet is.”

Maar vanaf vandaag kan het anders. Vanaf vandaag *mág* het anders.

Vandaag krijgen we wereldkansen aangereikt om die wereld even los te laten. Veertig dagen lang mogen we ons even inkeren en terugbrengen tot de essentie van het bestaan. Zes weken, om een pas op de plaats te maken. Om stil te staan en alle ruimte te maken voor die ene vraag: Mens, wie *bén* je en waartoe?

Ga je binnenkamer eens in; durf je nog te kijken naar wie je bent? Naar wat je doet? Naar wat je niet doet? Dat telefoontje, die kaart, die brief die je al zolang had zullen schrijven. Het bezoek waar je geen tijd voor hebt gemaakt. Waarom deed je het niet? Wat was de verleiding, wat heeft je tegengehouden? Weet je eigenlijk nog wat je zelf zo graag zou willen? Waar je hart echt voor open gaat? Durf je te luisteren naar je verlangens? Overschreeuw je jezelf in alles wat moet, en moet, en moet? Heb je deze dag nog ergens van genoten? Weet je nog hoe deze dag begon? Weet u eigenlijk wel wie er naast u zit? Heb je elkaar aangekeken toen je de bank inschoof? Zit u al te denken aan de koffie straks?

Hoor je het nog? Die stem van God?

Vasten is geen ontbering om jezelf op de proef te stellen, geen zelfkwelling. Geen snoeptrommeltje om te sparen en je daarna buikpijn te eten. Vasten is wel de inspanning en de ontbering die je aandurft om te bereiken wat je werkelijk belangrijk vindt. Wanneer je loslaat wat je zo vanzelfsprekend vindt, gaat de wereld er voor jou echt anders uitzien. Niet omdat je besluit om eens 40 dagen niet te drinken, maar om er achter te komen hoe normaal je het vindt dat je dat elke avond wel doet. Doorbreek je patroon, om andere patronen te ontdekken. *Dénk* na bij wat je doet en laat. Kijk om je heen, maar zie dan ook echt. Zie naar deze wereld, zie naar jezelf, zie naar God. De versterving dient maar één doel: en dat is het Leven met God, jouw schepper, jouw bron.

Het zijn de keuzes die je moet maken, diep in je hart. Het is een keuze die niemand anders voor jou kan maken. Mens, wie *bén* je en waartoe? Niemand anders kan mij zeggen wie ik ben en waartoe. Iedereen moet op haar / zijn beurt zijn eigen antwoord geven op de belangrijkste vraag van je leven. We krijgen er 40 dagen de tijd voor. Ruimte en rust. Ga je binnenkamer in. Een ander hoeft het niet zo nodig te weten. Het is een zaak tussen God en jou. Hij ziet in het verborgene. Hij schouwt in je hart.

Maak het maar stil en zing en bidt dat Hij, de Eeuwige, jou mag herscheppen tot de mens naar zijn hart, tot de mens die je bedoeld bent. En de as zal van dit verlangen het teken zijn.

Astrid Veldhuis